

Biblický text, který je nám dnes životadárnou rosou ve vyprahlosti, je zapsán v Janově evangeliu, v kapitole 16., ve verši 23.:

„V onen den se mně již nebudete na nic ptát. Amen, amen, pravím vám, budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to.“

*

Zachovej nás při svém Slovu, Pane, a dej k němu víru živou. Amen.

*

Přátelé v Kristu,

minulá neděle se nazývá rogate, což se dá, jak jsem již uvedl, přeložit dvojím způsobem – „ptejte se“ nebo „proste“. Jelikož jsem minulý týden časově stačil pouze tu první možnost, dnes se soustředím na tu druhou „proste!“. Před svátky Ducha svatého Ježíšovi učedníci, jeho pozemští přátelé, stále ještě nechápou podstatu života a smrti svého Mistra. V tom je právě ten rozdíl před a po daru, nebo jak se též píše před a po vylití Ducha svatého. Před - nechápou a po - okamžitě pochopí. Teď ještě v situaci před si učedníci stěžují, že Ježíš neřekne jasné slovo, že mluví v jinotajích, v obrazech a hádankách, které z jejich hlediska ani nejdou rozluštit. Tak je tomu i v dnešním textu, kdy jim Ježíš říká: „V onen den se mně již nebudete na nic ptát.“ A učedníci si říkají: „co je to za prazvláštní časový údaj v onen den. Proč neřekne kdy, proč neřekne datum - v onen den - je to ještě v našem životě, nebo až potom, ve věčnosti?“ A Ježíš si říká: jen ať se ještě chvíli ptají, nepochopí, dokud to nezažijí. Jakmile to zažijí, okamžitě pochopí. Onen den, ten zlomový den, to jsou svatodušní svátky, to je dar Ducha svatého, to je ten den, kdy se jim otevrou oči, srdce i nebe. Oči, srdce i nebe budou dokořán a oni se přestanou ptát a vyptávat, oni porozumí, budou nadáni a nadšeni Božím duchem. Místo věčného ptaní svědčícím o nepochopení - „proste“. Proste Otce v mém jménu. Když někdo někoho prosí, pak tím vyznává, že ho uznává za výše postaveného než je on sám, za toho, kdo je hoden mnohem větší úcty než on sám. Boha milující lidé se neklaní, nehrbí a nepoklonkují před žádným, byť sebemocnějším člověkem. S člověkem jednají s úctou - Já pán, ty pán. O nic se neprosí. Ve světě, mezi námi se neprosí, mezi lidmi se žádá či vyžaduje. Žádá se o dotaci, žádá se o ruku, žádá se o milost. Člověk žádá a vyžaduje stále více. Boha milující lidé na něm nic nevyžadují, ale dobrovolně a rádi ho prosí. Uznávají jeho vysokost a majestát, sklánějí se před ním a prosí ho. Žalm 130 říká: „Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine. Pane, vyslyš hlas můj, nakloň uší svých k hlasu mých pokorných proseb. Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, Pane, kdo ob stojí? Ale u tebe jest odpuštění, tak aby uctivost k tobě byla zachována.“ V prosbě je dobrovolná hluboká pokora. Prorok Daniel v takové pokoře volá k Bohu: „Ne pro naši spravedlnost, pokorně prosíme tebe, ale pro milosrdenství tvá mnohá.“ Ve velké úctě člověk snažně prosí či prosí na kolenou Boha, v kterém skládá svou naději. Rád zpívám píseň Jardy Plíška: „Kdo na kolenou klečí, vidí dál.“ Homo erectus, člověk vzpřímený, sebevědomý, člověk to zní hrdě a mezi touto vzpřímeností, která má ještě tendenci se vytahovat, najednou někdo klečí před svým Bohem na kolenou a mohlo by se zdát, že je ten klečící bez šance, že nemůže nic vidět. Kdo na kolenou klečí, vidí dál - to říká víra, která ví, že pokora je branou k pravému rozhledu, k neobyčejné vyhlídce. Člověk prosí Boha a je mu to ku prospěchu, vnitřně mu to prospívá a krásí ho to.

Právě v Janově evangeliu říká Ježíš: Já a Otec jedno jsme. Kdo vidí mne, vidí Otce. Mohlo by se říci, že si jsou rovni, jsou stejné podstaty, tak jsou na tom stejně. Ale Ježíš to tak necítí. I on vyznává vyvýšenost Boží, i on Boha Otce prosí, sklání se před ním. Šimonovi - Petrovi Ježíš říká: Já jsem za tebe prosil, aby nezahynula tvá víra. Náš dnešní text je částí souboru z Janova evangelia, kterému se říká: Ježíšovy řeči

na rozloučenou. I v tomto oddíle Ježíš Boha prosí. Jan 17,9: „Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji.“ Verš 15.: „Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. Neprosím, však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo uvěří.“ Ježíš prosí i za nás, za křesťany dneška, kteří jsme uvěřili dávným slovům našich předků ve víře. Ježíš prosí Otce za ty své ve světě. Z té jeho prosby je zřejmé, že právě na tom Ježíšovi nejvíc záleží, že v tom vidí smysl svého života, svých slov, svého utrpení, své smrti i vzkříšení, smysl daru Ducha svatého. To všechno se událo a děje proto, aby měl Bůh ve světě ty své. Nemluví se o tom, kolik jich má být, ale mají být přítomni ve světě, ať je zrovna jakákoli doba. Mají být v každé době, jako špetka soli v hromadě těsta, jako světlo v temnotách. Je to Boží vůle, záměr a Boží touha, aby měl ve světě ty své, ty, kteří jeho hlas slyší a jeho slovo žijí. Bůh chce mít v zemi svou sůl a ve světě své světlo; za tyto lidi prosí Ježíš Boha-Otce.

Rogate - ptejte se - již za týden po daru Ducha se už nebudete na nic ptát, rogare - proste. „Amen, amen, pravím vám, budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to.“ To zní slibně. O cokoli budeme prosit, to dostaneme. To zní slibně jako v té pohádce 'Hrnečku, vař', 'Stolečku, prostří se', 'Oslíčku, ořep se' a je všeho dost, je tu prosperita, blahobyt i dlouhověkost. Nechtěl bych vyslechnout všechny prosby, se kterými se lidé na Boha obracejí, to musí být hrůza. Ve Švýcarsku jsem lidem říkal: Pozor na to, na počasí a sportku moje přímluvné modlitby nefungují. A říkám to i zde. Proto tam Ježíš vkládá tu podstatnou pojistku, budete-li Boha prosit ve jménu mém, dá vám to. Jméno znamená podstata, vnitřní náboj. Naše prosba se musí trefit do toho, o co jde Pánu Ježíši, musí se vyladit s tím, co on chce. Ježíš náš učil modlit a prosit. Máme dochovanou modlitbu Páně, kterou se modlíme společně. To je autentická ukázka toho - ve jménu mém. To jsou prosby, které nejsou egocentrické ani sobecké, nejsou to prosby o zvýhodnění a privilegia. „Posvět' se jméno Tvé, přijď království Tvé, buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi atd.“ To jsou prosby, o kterých Ježíš říká - ve jménu mém. Já sám si nevedu evidenci o tom, kolik mých přímluvných modliteb bylo splněno a kolik ne. Lidé se na mě obracejí jako na věřícího a jako na duchovního v zoufalých situacích, když už si nevědí rady a když už to medicína vzdává. Snažím se a prosím, ale ne vždy to vyjde. Jsou i prosby oslyšené. Nedávno jsme takto zápasili o život devatenáctileté dívky. Její rodiče a několik přátel, prosili jsme za ni. Ještě v nemocnici toužila po tom být pokřtěna. Tak jsme ji pokřtili a čtrnáct dní nato, podlehla své hrozné nemoci. A co teď? „budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to“. Nebyly snad naše prosby v Ježíšově jménu? Já věřím, že byly. Když o něco prosíte, a ono se to nestane, to dovede člověka zatvrdit, to dovede naštvat. Vzpomeňme na Kaina – obětoval, sloužil Bohu, dal mu to nejlepší a kouř šel dolů. Bůh jeho obět nepřijal a to dovede naštvat. My čteme: „Kain vzplanul velkým hněvem, a zesinal ve své tváři.“ Rogate - proste, proste ve jménu Ježíše Krista - ale výsledek naší prosby není stoprocentně zaručený. Vždyť pokora je právě v tom, že si uvědomujeme, že naše vůle nerozhoduje o posledních věcech, že naše vůle nerozhoduje o životě a smrti. My můžeme prosit, ale nemáme právo se zatvrdit a naštvat, když to není po našem. Utrpení a smrt zůstávají pro nás nepostižitelným tajemstvím, my nevidíme za horizont našich životů. My věříme a naše víra nám říká: smrt je mocnější než člověk a Bůh je mocnější, definitivnější než smrt. „Amen, amen, pravím vám, budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to.“ A tak prosme a radujme se z toho, co nám Bůh už dal, i z toho, co nám dává. A uvědomme si - dal a dává nám toho hodně, mnohem víc než jsme si přáli. Mnohem víc než si uvědomujeme, mnohem víc než si dovedeme pomyslet a než dovedeme vyslovit. A tak prosme, ale nezapomínejme Bohu blahorečit, jej chválit a velebit. Žalm 8,5: „Co jest člověk, že jsi naň pamětliv a Syn člověka, že jej navštěvuješ? Nebo učinil jsi ho málo menšího andělů, slávou a ctí korunoval jsi jej. Pánem jsi ho učinil nad dílem rukou svých. Hospodine, Pane náš, jak důstojné jest jméno Tvé na vší zemi.“ Amen.